

Knihař na automatických knihařských linkách (kód: 34-001-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (kód: 34)
Týká se povolání:	Knihař na automatických knihařských linkách
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Volba postupu knihařské práce, potřebných pomůcek a materiálů	3
Ošetřování a údržba knihařských strojů	3
Odběr knih od knihařských linek, kontrola a odběr snesených knižních bloků, kontrola pořadí archů pomocí hřbetních znamének	3
Obsluha automatických linek v knihařské výrobě	3
Obsluha programovatelných zařízení v knihařské výrobě	3
Dílčí opravy defektních polotovarů v knihařské průmyslové výrobě	3
Výpočet spotřeby materiálu, kalkulace ceny výrobku	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 24.10.2014 do: 20.10.2019

Kritéria a způsoby hodnocení

Volba postupu knihařské práce, potřebných pomůcek a materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologický postup výroby sešitové měkké vazby V1 na automatické lince: při snášení složek, nahození obálky, způsobu spojení obálky a složek, ořezu a vyložení hotové sešitové vazby na základě strojního vybavení, v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na sešitovou měkkou vazbu V1.	Ústní ověření
b) Připravit, popsat a zkontrolovat potřebné pomůcky pro výrobu sešitové měkké vazby V1 na automatické lince v souladu s požadavky na technologický postup výroby sešitové měkké vazby V1.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
c) Připravit, popsat a zkontrolovat potřebné materiály pro výrobu sešitové měkké vazby V1 na automatické lince v souladu s požadavky na technologický postup výroby sešitové měkké vazby V1.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování a údržba knihařských strojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést odpovídající nastavení šicí stanice na automatické lince pro vazbu V1 podle formátu a rozsahu vyráběné vazby a způsobu spojení obálky a složek, podle možností strojního vybavení, technologického předpisu zakázky, v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na sešitovou měkkou vazbu V1.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
b) Provést údržbu šicí stanice na automatické lince pro vazbu V1 po ukončení produkce na základě předpisů pro údržbu a ochranu strojního zařízení, také v souladu s ovládacím manuálem zařízení.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním

Je třeba splnit obě kritéria.

Odběr knih od knihařských linek, kontrola a odběr snesených knižních bloků, kontrola pořadí archů pomocí hřbetních znamének

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést kontrolu pořadí archů pomocí kontrolních hřbetních znamének signatur, ověřit správnost postupu kontroly chybně sneseného knižního bloku v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na snášení knižního bloku.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
b) Provést kontrolu frézovaného knižního bloku opatřeného lepidlem a předvést správnost kontroly odstranění hřbetních lomů a naneseného lepidla na hřbet a boky bloku, (hot melt, PUR) v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na měkkou lepenou vazbu V2.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
c) Odebrat zpracované knihařské výrobky nebo polotovary podle zadání.	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha automatických linek v knihařské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní seřízení automatické knihařské linky pro sešitovou měkkou vazbu V1 podle technologického předpisu a předvést správnost nastavení jednotlivých stanic linky: snášení složek, naložení obálky, způsob spojení obálky a složek šitím, ořez hotové vazby a vykladače na základě strojního vybavení v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na sešitovou měkkou vazbu V1.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
b) Provést základní seřízení automatické knihařské linky pro měkkou vazbu V2 podle technologického předpisu a předvést správnost nastavení jednotlivých stanic linky: snášení složek, frézování, naložení obálky, způsob spojení obálky lepením, zalisování, ořez hotové vazby a vykladače v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na měkkou vazbu V2.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
c) Provést základní seřízení automatické knihařské linky pro tuhou vazbu V8 podle technologického předpisu a předvést správnost nastavení jednotlivých stanic linky: snášení a šití složek, lepení předsádek, lepení kapitálku, lepení gázu, lepení stužky, ořezu knižního bloku, oblení knižního hřbetu, spojení knižního bloku s tuhými deskami a dokončovacími operacemi tuhé vazby V8 v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
d) Provést kontrolu funkčnosti dílčích částí automatické knihařské linky pro sešitovou měkkou vazbu V1 a předvést správnost nastavení jednotlivých stanic výrobní linky: snášeč stanice, obálková stanice, šicí stanice, trojřezu a vykladače hotové vazby na základě možností strojního vybavení výrobní linky sešitové měkké vazby V1 v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na sešitovou měkkou vazbu V1.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
e) Provést kontrolu funkčnosti dílčích částí automatické knihařské linky pro lepenou vazbu V2 a předvést správnost nastavení jednotlivých stanic výrobní linky: snášeč stanice, frézovacího stanice, lepící stanice, obálkové a rylovací stanice, lisování, trojřezu a vykladače hotové vazby na základě možností strojního vybavení výrobní linky lepené vazby V2 v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na lepenou měkkou vazbu V2.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
f) Provést kontrolu funkčnosti dílčích částí automatické knihařské linky pro tuhou vazbu V8 a předvést správnost nastavení jednotlivých stanic výrobní linky: snášeč stanice, šicí stanice na tavnou niť, stanice lepení předsádek, lepení kapitálku, lepení gázu, lepení stužky, stanice ořezu knižního bloku, stanice oblení knižního hřbetu, spojení knižního bloku s tuhými deskami a dokončovací operace tuhé vazby na základě možností strojního vybavení výrobní tuhé vazby V8 v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním

Je třeba splnit dvě kritéria pro vybranou vazbu - a) a d) nebo b) a e) nebo c) a f).

Obsluha programovatelných zařízení v knihařské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit odpovídající softwarový program pro nastavení částí automatické výrobní linky pro tuhou vazbu V8 a předvést správnost nastavení jednotlivých stanic výrobní linky s pomocí softwarového vybavení stroje: nastavení snášecích stanic, šicích stanic, stanice lepení předsádek, lepení kapitálku, lepení gázu, lepení stužky, stanice oblení knižního hřbetu, stanice ořezu knižního bloku, spojení knižního bloku s tuhými deskami a dokončovací operace tuhé vazby na základě možností softwarového a strojního vybavení výrobní linky tuhé vazby V8 v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním

Je třeba splnit dané kritérium.

Dílčí opravy defektních polotovarů v knihařské průmyslové výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat defekt vloženého knižního kompletu do tuhých desek a předvést správnost provedené kontroly tuhé knižní vazby s požadavky na správnost technologického postupu knihařské operace: nanesení lepidla na přední a zadní předsádku, chybné spojení knižního kompletu s tuhými deskami v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
b) Odstranit (v rámci možností) chybné spojení knižního kompletu do tuhých desek a ověřit správnost navrženého postupu odstranění chybného technologického postupu při výrobě tuhé vazby V8 s ohledem na: použitá lepidla, seřízení stanice pro spojení knižního kompletu s deskami, seřízení funkčního celku pro dostatečné zalisování hotového produktu v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8.	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním

Je třeba splnit obě kritéria.

Výpočet spotřeby materiálu, kalkulace ceny výrobku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést výpočet spotřeby materiálu a nákladů práce na zhotovení vazby V1 a stanovit konečnou cenu finální vazby podle zadání v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na měkkou sešitovou vazbu V1; cenu materiálu je třeba stanovit na základě konkrétních výrobních podmínek.	Praktické předvedení
b) Provést výpočet spotřeby materiálu a nákladů práce na zhotovení vazby V2 a stanovit konečnou cenu finální vazby podle zadání v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na měkkou vazbu V2; cenu materiálu je třeba stanovit na základě konkrétních výrobních podmínek.	Praktické předvedení
c) Provést výpočet spotřeby materiálu a nákladů práce na zhotovení tuhé vazby V8 a stanovit konečnou cenu finální vazby podle zadání v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8; cenu materiálu je třeba stanovit na základě konkrétních výrobních podmínek.	Praktické předvedení

Je třeba splnit jedno kritérium pro vybranou vazbu.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována.

(odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=101517&kod_sm1=33)

Ověřování stanovených kompetencí je nutno prověřovat v rámci systémového knihařského zpracování a opírá se o tyto normy: např. ON 88 3750 a Směrnici pro dokončující knihařské zpracování (vydáno Svazem polygrafických podnikatelů v roce 2012).

Ověřování stanovených kompetencí spočívá v prověření způsobilosti uchazeče vykonat zadanou operaci podle stanoveného technologického (pracovního) postupu, správně vykonávat činnosti spojené s obsluhou a základní údržbou příslušných strojů včetně provedení dokončovacích prací a provádění běžných výpočtů.

Při ověřování splnění úkolů založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k pravidlům BOZP a PO v rámci provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného produktu a k časovému hledisku zvládnutí daných operací.

U kompetencí, které dle tohoto hodnotícího standardu při ověřování umožňují více kombinací splnění kritérií, protože není nutné splnit všechna kritéria, autorizovaná osoba sdělí a nejpозději spolu s pozvánkou zašle uchazeči výčet těchto kritérií. Z variant, které umožňuje tento hodnotící standard, si uchazeč zvolí tu, která nejvíce odpovídá jeho potřebám a zkušenostem. O zvolených variantách uchazeč informuje autorizovanou osobu, a to nejpозději v termínu, který uvede autorizovaná osoba v pozvánce

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v polygrafickém oboru a alespoň 5 let praxe v oblasti polygrafické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti polygrafie, z toho minimálně jeden rok v oblasti knihařské výroby v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v polygrafickém oboru a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti polygrafické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti polygrafie, z toho minimálně jeden rok v oblasti knihařské výroby v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vysokoškolské vzdělání ve studijním programu polygrafie nebo ve studijním programu jehož součástí je výuka polygrafie a alespoň 5 let praxe v provozu nebo na úseku zahrnujícího pracoviště s činnostmi v oblasti knihařské výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti polygrafie, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, který nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Polygrafické pracoviště zaměřené na knihařskou výrobu s odpovídajícím materiálním a technickým vybavením:
automatické knihařské linky pro vazby V1, V2 a V8
počítač s aplikací pro kalkulace
předpisy a normy používané v oblasti knihařské výroby
ochranné pomůcky k zajištění bezpečnosti práce

Žadatel musí zajistit, aby pracoviště byla prostorově a konstrukčně uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP, odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 45 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro polygrafii, média a informační služby ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Josef Sedláček - SPRINT SERVIS

TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice

VOŠ grafická a SPŠ grafická Praha 1

Typografická Beseda